

Bezoekadres
Weesperplein 4
Amsterdam

Gemeente Amsterdam
Dienst Milieu en Bouwtoezicht

Postbus 922
1000 AX Amsterdam
Telefoon 020 551 38 88
Fax 020 624 06 36
www.dmb.amsterdam.nl

Beleidsnotitie

Van Dhr. A. de Vries
Doorkiesnummer 020 551 3485 (R.F. Veldhuijsen)
E-mail r.veldhuijsen@dmb.amsterdam.nl

Datum 23 februari 2009

Betreft Bouwlawaai en werktijdonthefing – definitief

1. Inleiding

In Amsterdam vinden op grote schaal bouwactiviteiten plaats. Als gevolg daarvan treedt dan ook regelmatig geluidhinder op. Met name voor 'langdurige' activiteiten ontbreekt een richtlijn voor de relatie tussen de duur van de hinder en de mate van de hinder. Ook bij het verlenen van een ontheffing voor het werken buiten de reguliere werktijden is er behoefte aan een toetsingskader.

In deze notitie wordt de richtlijn met het voorgestane beleid ten aanzien van het voorkomen en beperken van bouwlawaai in de gemeente Amsterdam uitgewerkt. Daar waar in de notitie wordt gesproken over bouwlawaai, wordt ook bedoeld het lawaai van renovatie- en sloopwerkzaamheden.

2. Hinderbeleving

In 1978 werd door TNO vastgesteld dat 31% van de bewoners van woningen, gelegen in de nabijheid van bouw- of sloopterreinen, van de activiteiten op deze terreinen geluidsoverlast ondervond, waarvan 8% in ernstige mate. Naar aanleiding daarvan heeft het Ministerie van VROM in 1981 de Circulaire Bouwlawaai uitgebracht.

In 1991 is de Circulaire Bouwlawaai geactualiseerd. Uit onderzoek in 1988 was gebleken dat de hinder bij de omwonenden was toegenomen tot 57%, waarvan 9,5% in ernstige mate. Tevens was gebleken dat er een gerede kans is op hinder als men het geluid van een bouwmachine hoort. Bij drie van de vier mensen die bloot staan aan het geluid van sloophamers zal er, veelal onafhankelijk van het geluidsniveau, hinder optreden; bij een van de drie zelfs ernstige hinder.

De rapportage 'Hinder door milieufactoren en de beoordeling van de leefomgeving in Nederland' van TNO/RIVM in 2004 geeft voor de hinder door bouwlawaai het beeld van een stijgende trend.

Over de totale bevolking genomen blijkt dat meer dan 10% van de bevolking wel eens wordt gehinderd door geluiden van heimachines, sloophamers, grondverdichters en laadschoppen.

Het beeld in Amsterdam is vergelijkbaar. Uit de Amsterdamse GezondheidsMonitor (AGM) van 1994 blijkt dat 19% van de bevolking soms tot vaak last had van werkzaamheden in de buurt. Volgens AGM 1998 was dit percentage gestegen tot 22%, waarvan een kwart vaak last had van deze werkzaamheden. In het DMB-rapport 'Geluidshinder in Amsterdam' uit 2005 staat dat 24% van de bevolking last heeft van lawaai van bouwwerkzaamheden, waarvan meer dan een derde vaak. Ook blijkt uit dit rapport dat de overlast minder is als men op de hoogte is van de bouwwerkzaamheden.

In de dagelijkse praktijk van het bouwtoezicht wordt ervaren dat het aantal klachten over bouw- en sloopactiviteiten nog steeds toeneemt.

3. Regelgeving

Een aanvraag om bouwvergunning wordt niet getoetst op eventuele geluidsoverlast van de voorgenomen bouwactiviteit. Wel kan in een bij de aanvraag om bouwvergunning overgelegd bouwveiligheidsplan aandacht zijn besteed aan dit aspect.

Op het bouwen zelf zijn de rechtstreeks werkende voorschriften uit hoofdstuk 4 van de Bouwverordening Amsterdam 2003 van toepassing; het betreft de plichten tijdens en bij voltooiing van de bouw en bij ingebruikneming van een bouwwerk. Deze voorschriften gelden voor elk bouwen, dus ook voor de vergunningsvrije bouwactiviteiten. Het niet naleven van deze voorschriften is een overtreding en kan leiden tot een sanctiemaatregel, zoals bijvoorbeeld het stilleggen van de bouw.

In artikel 4.10 is de veiligheid en het voorkomen van hinder geregeld. Op grond van het derde lid van artikel 4.10 kunnen Burgemeester en Wethouders het gebruik verbieden van een werktuig dat schade of ernstige hinder voor de omgeving veroorzaakt of kan veroorzaken.

Op grond van het vierde lid van hetzelfde artikel kunnen ze voorschrijven:

- a. *dat voor een op het werk te gebruiken werktuig:*
 - *uitsluitend een bepaalde brandstof wordt gebezigd, en/of*
 - *de aandrijving elektrisch geschiedt en/of*
 - *het werktuig gedurende bepaalde delen van een etmaal niet mag worden gebruikt;*
- b. *dat geluidsarme werktuigen worden gebruikt;*
- c. *dat heiwerkzaamheden trillingsarm worden uitgevoerd.*

Uit de toelichting op artikel 4.10 blijkt dat met deze voorschriften wordt beoogd de veiligheid te verhogen en ernstige hinder voor de omgeving te voorkomen. Overigens gelden de leden drie en vier niet als op de werkzaamheden regelgeving uit of krachtens de Wet Milieubeheer van toepassing is, zoals op het gebruik van een mobiele puinbreker. Artikel 4.10 is wel van overeenkomstige toepassing op het slopen op een sloopterrein.

Artikel 4.10 geeft Burgemeester en Wethouders een discretionaire bevoegdheid. Het is aan hen om te beoordelen of een werktuig zoveel schade of hinder veroorzaakt dat het gebruik ervan verboden zou moeten worden. Deze beoordeling dient per situatie te geschieden, maar kan dus niet bij het toetsen van een aanvraag om bouwvergunning worden uitgevoerd. In de uitvoeringsvoorschriften bij de bouwvergunning wordt er wel een link gelegd met artikel 4.10 van de Bouwverordening Amsterdam 2003. In de uitvoeringsvoorschriften is bepaald dat voor de start van de werkzaamheden afspraken met de buitendienstinspecteur moeten worden gemaakt over onder andere:

- het uitvoeren van voorzieningen waardoor geluidsoverlast voor omwonenden of overigens voor de omgeving zoveel mogelijk worden beperkt;

- de verplichting tot het aanvragen van een ontheffing voor het buiten de reguliere werktijden uitvoeren van werkzaamheden met gebruikmaking van werktuigen, te weten op maandag t/m vrijdag voor 07.00 en na 19.00 uur en op zaterdag en zondag. Deze systematiek is geaccordeerd door de Voorzieningenrechter van de rechtbank Amsterdam, sector Bestuursrecht.

Aan een ontheffing voor het uitvoeren van werkzaamheden buiten de reguliere werktijden kunnen zo nodig voorwaarden worden verbonden om de hinder tot een minimum te beperken, bijvoorbeeld ten aanzien van het maximale geluidsniveau, de situering van de geluidsbronnen of de frequentie en tijden van gebruik.

Tot slot zal bij het verlenen van een ontheffing voor werken buiten de reguliere werktijden rekening moeten worden gehouden met de Zondagswet (Wet van 15 oktober 1953 houdende nadere voorschriften ter wegneming van beletselen voor de viering van en ter verzekering van de openbare rust op de Zondag en enige Christelijke feestdagen). Uit deze wet kan worden geconcludeerd dat het op zondag niet mogelijk is om voor 13.00 uur in de nabijheid van kerken of andere gebouwen voor de openbare eredienst in gebruik, dusdanig geluid te produceren dat dit op een afstand van meer dan 200 meter van de bron hoorbaar is.

4. Hinderbronnen

Bouwlawaai wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de werktuigen die voor het bouwproces noodzakelijk zijn. Bekende voorbeelden zijn dieseledreven mobiele kranen, pompen, heistellingen, betonmixers, sloophamers, trilnaalden, shovels en vrachtwagens. Voor bouwwerken geldt dat de werkzaamheden die echt hinder veroorzaken veelal plaatsvinden in de eerste fase van het bouwproces; tijdens de realisatie van de ruwbouw. In de afwerkfase is het bouwlawaai veroorzaakt door aan- en afvoer van materiaal, timmer- en metselwerk en het aanbrengen van werktuigbouwkundige installaties over het algemeen significant minder. In deze fase kunnen radio's wel een bron van ergernis zijn.

Tijdens de voor de geluidhinder maatgevende fase van de werkzaamheden ligt de gemiddelde geluidsproductie tussen de 75 dB(A) en 85 dB(A) (L_{Aeq} op 15 meter afstand van de bron). Het heien en trillen van damwanden kunnen op die afstand geluidsniveaus veroorzaken tussen de 85 dB(A) en 105 dB(A).

Het merendeel van de bouwwerkzaamheden kan worden onderbroken en worden beperkt tot de dagperiode. Een uitzondering is het storten van beton waarbij tijdens en/of direct na de stort het beton moet worden verdicht met behulp van trilnaalden (wanden) of vlindermachines (vloeren). Door een goede planning van de werkzaamheden kunnen ook deze activiteiten in de regel worden beperkt tot de dagperiode, maar bij overmacht zal een uitloop van deze werkzaamheden in de avond en de nacht noodzakelijk en mogelijk moeten zijn.

Vanwege technische of economische redenen kan het wenselijk zijn om te kiezen voor een bepaald bouwsysteem. Een voorbeeld daarvan is het toepassen van een glijbekisting, waarbij gedurende meerdere etmalen continue beton wordt gestort en verdicht. De keuze voor een dergelijk bouwsysteem wordt in het ontwerpstadium gemaakt en kan daardoor vroegtijdig in een eventuele afweging van belangen worden meegenomen.

Veiligheid of het beperken van hinder voor het verkeer zijn redenen om werkzaamheden te verplaatsen naar de avond- en nachtperiode en zelfs naar de weekeinden. De omstandigheden die hiertoe aanleiding geven zijn ook vooraf bekend en kunnen daardoor in een eventuele afweging van belangen worden meegenomen.

4.1 Reducerende maatregelen

Ter voorkoming van geluidsoverlast als gevolg van bouwwerkzaamheden zijn meerdere maatregelen denkbaar. Met name kan hierbij gedacht worden aan:

- de inzet van stille(re) typen
heimachines, compressoren, trilapparatuur, slijpmachines, vrachtwagens en het gebruik van elektrische kranen in plaats van door diesel aangedreven kranen
- het gebruik van bepaalde stillere technieken
zoals het maken van boorpalen in plaats van heien, het gebruik van een heimantel of tube, het toepassen van verstelbare springen in plaats van het werken met wiggen en het doorbranden van wapening in plaats van doorslijpen
- het beperken van noodzakelijke lawaaiige werkzaamheden tot bepaalde perioden door een verbod op het verrichten van bepaalde activiteiten in de nacht- en/of avondperiode
- het realiseren van een akoestisch optimale lay-out van de bouwplaats door
 - bepaalde apparatuur zover mogelijk van geluidsgevoelige objecten te situeren
 - de minst hinderlijke routing voor vrachtwagens te kiezen
 - de positie van de truckmixer weloverwogen te kiezen
 - gebruik te maken van aanwezige objecten voor afscherming
 - gebruik te maken van terreinoneffenheden, aarden wallen en bouwmaterialen voor afscherming
- het realiseren van bepaalde geluidsafschermende voorzieningen met (verplaatsbare) schermen, schuttingen en omkastingen rond compressoren of betonmolens.

Het spreekt voor zich dat een goede voorlichting naar omwonenden veel overlast kan voorkomen, dan wel begrip voor de noodzakelijke werkzaamheden kan opleveren. Helaas blijkt dat goede voorlichting naar omwonenden, waarbij inzicht in de werkzaamheden en de mogelijke overlast daarvan wordt gegeven, lang niet altijd vanzelfsprekend is.

Als uiterste maatregel, in het geval dat met alle denkbare maatregelen de geluidsoverlast niet tot een aanvaardbaar niveau kan worden teruggebracht, zou overwogen kunnen worden de meest benadeelde omwonenden te compenseren. Aanbieding en plaatsing van voorzetramen valt te overwegen. Omdat gedurende de tijd waarop de lawaaiige werkzaamheden plaatsvinden, elders de nacht door te brengen, is ook een optie. Uiteraard is dit laatste een noodmaatregel die uitsluitend kan worden toegepast als er sprake is van continue werkzaamheden voor korte duur en het aantal omwonenden gering is.

5. **Circulaire bouwlawaai**

Landelijk bestaan er geen wettelijk vastgelegde geluidsnormen waaraan het geluid dat afkomstig is van bouwplaatsen of slooplocaties moet voldoen. Er bestaat wel een handreiking van het Ministerie van VROM in de vorm van de Circulaire Bouwlawaai d.d. 1981 en aangepast in 1991.

In de Circulaire Bouwlawaai wordt als toetsingsnorm voor de geluidsbelasting door bouwwerkzaamheden op de gevels van woningen, tijdens de gehele duur van de

werkzaamheden, een L_{Aeq} van 60 dB(A) aanbevolen (voor de periode van 07.00 tot 19.00 uur). Voor bijzondere geluidsgevoelige objecten zoals scholen en ziekenhuizen wordt de mogelijkheid om een lagere dagwaarde dan 60 dB(A) te hanteren genoemd. Bij een totale duur van de werkzaamheden korter dan één maand zou een toetsingsnorm van 65 dB(A) kunnen worden gehanteerd.

Aanbevolen toetsingsnorm geluidsbelasting gedurende de periode van 07.00 en 19.00 uur

Duur werkzaamheid	Woningen	Scholen e.d.
Een maand of meer	60 dB(A)	55 dB(A)
Korter dan een maand	65 dB(A)	60 dB(A)

In verband met mogelijke slaapstoringsen wordt er in de Circulaire Bouwlawaai van uitgegaan dat in principe lawaaiige bouw- en sloopwerkzaamheden in de nabijheid van geluidsgevoelige objecten niet gedurende de avond- en nachtperiode zullen plaatsvinden.

De in de Circulaire Bouwlawaai genoemde waarden zijn niet bindend. De genoemde waarden zijn vrij algemeen; er wordt geen onderscheid gemaakt naar het karakter van de omgeving, zoals een stille woonwijk of een stadscentrum. Opvallend is ook dat er geen normen voor de avond- en nachtperiode worden gegeven.

In het kader van hinderbeleving wordt in de Circulaire Bouwlawaai het volgende opgemerkt. Een equivalent geluidsniveau (L_{Aeq}) tot 49 dB(A) wordt gekwalificeerd als 'volledig aanvaardbaar', tussen 49 en 62 dB(A) als 'normaal aanvaardbaar', tussen 62 en 76 dB(A) als 'normaal onaanvaardbaar' en boven 76 dB(A) als 'volledig onaanvaardbaar'.

Hinderbeleving

Equivalent geluidsniveau	Kwalificatie
Tot 49 dB(A)	Volledig aanvaardbaar
Vanaf 49 tot 62 dB(A)	Normaal aanvaardbaar
Vanaf 62 tot 76 dB(A)	Normaal onaanvaardbaar
Vanaf 76 dB(A)	Volledig onaanvaardbaar

Samengevat heeft de Circulaire Bouwlawaai als nadelen dat ze:

- zicht te weinig richt op zeer lang (langer dan 6 maanden) durende bouwactiviteiten;
- zicht te weinig richt op de gehinderden;
Ad a en b: Voor een gehinderde maakt het niet uit wie de hinder veroorzaakt; een opeenvolging van bouwactiviteiten wordt ervaren als één langdurende hinderperiode. Voor die gebieden in de stad die in (intensieve) ontwikkeling zijn, zal altijd sprake zijn van zeer langdurige (elkaar opvolgende of samenvallende) bouwwerkzaamheden. Hierbij valt te denken aan het WCW-terrein, Zuid-as, de IJ-oeveren, Stationseiland maar ook Rokin (Noord/Zuidlijn).
- te weinig rekening houdt met de omgeving waar wordt gebouwd;
Ad c: Op een aantal plaatsen in de stad geldt dat het omgevingslawaai hoger is dan de waarden die de circulaire noemt. Het is dan weinig zinvol om beperkingen aan het bouwlawaai te stellen zolang het bouwlawaai niet leidt tot een merkbare verhoging van het omgevingslawaai.
- geen aandacht heeft voor activiteiten buiten de dagperiode.
Ad d: Er zijn redenen om steeds vaker buiten de dagperiode en in de weekeinden bouwactiviteiten te verrichten. Soms gaat het om economische redenen of planningsproblemen, maar vaker zijn er dwingende bouwtechnische redenen zoals

duur bouwactiviteit (grote stort), noodzakelijke continuïteit (vlinderen), buiten gebruikstelling infrastructuur et cetera.

De komende herziening van de Circulaire Bouwlawaai staat hogere waarden toe dan de herziening uit 1991, maar dan voor een naar ratio kortere periode (beter 'kort en hevig' dan 'lang en hard'). Deze periode moet worden gevolgd door een periode van geen hinder. Deze herziening komt niet tegemoet aan de genoemde nadelen en is niet in het belang van de continuïteit in gebieden in (intensieve) ontwikkeling.

6. Belangen afweging

Bij de bestrijding van geluidhinder van bouwactiviteiten zal een zorgvuldige afweging moeten plaatsvinden tussen de strijdige belangen van de opdrachtgever/aannemer en de omwonenden. Daarbij kan overigens nog onderscheid gemaakt worden tussen werkzaamheden in het kader van het algemeen belang en die waarbij het om een privaat belang gaat. Een gegeven is dat bouwactiviteiten noodzakelijkerwijs op de plaats van bestemming moeten worden uitgevoerd (er is geen keuzevrijheid voor een alternatieve locatie) en naar hun aard in meer of mindere mate beperkt van duur zijn.

De benodigde inspanning om bouwactiviteiten op hun geluidsaspect te beoordelen, moet daarnaast in relatie staan tot de omvang van het probleem. Het is in het algemeen niet zinvol om voor kortdurende bouwwerkzaamheden passende immissienormen te stellen.

Uitgangspunt is dat werkzaamheden die korter duren dan een maand veelal van dien aard zijn dat ze in het merendeel van de gevallen geen ernstige hinder zullen veroorzaken. Er wordt daarom van af gezien om deze werkzaamheden gedurende de dagperiode vooraf te reguleren op hun geluidsuitstraling. Mochten er toch klachten ontstaan over het lawaai van deze werkzaamheden, dan kan eventueel op grond van de Bouwverordening Amsterdam 2003 alsnog regulerend worden ingegrepen. Deze kortdurende werkzaamheden zullen bovendien veelal een bouwvergunningvrije werkzaamheid zijn waarbij in de avond- en/of nachtperiode geen lawaaiige activiteiten plaatsvinden.

Voor de andere werkzaamheden waarop de voorschriften van de Bouwverordening Amsterdam 2003 van toepassing zijn, wordt een richtlijn gegeven om de geluidsuitstraling te reguleren om daarmee ernstige hinder voor de omgeving zo veel mogelijk te voorkomen. In de richtlijn is een relatie gelegd tussen de etmaalperiode van de hinder, de duur van de hinder en de mate van de hinder. De richtlijn is het beoordelingskader bij de handhaving in het geval van ernstige hinder voor de omgeving door bouw- of sloopactiviteiten en het toetsingskader voor het verlenen van een ontheffing voor het werken buiten de reguliere werktijden.

7. Richtlijn

Uitgangspunten bij de beoordeling van bouwlawaai zijn:

- a. Een bouwactiviteit omvat die fase van de bouwwerkzaamheden waarbij gebruik gemaakt wordt van werktuigen als bedoeld in artikel 4.10 van de Bouwverordening Amsterdam 2003.
- b. Het karakter van de geluidsbelasting door een bouwactiviteit wordt gelijk gesteld aan dat van industriële activiteiten.

- c. Voor de beoordeling van de geluidsbelasting door een bouwactiviteit wordt de systematiek van de Wet milieubeheer gevolgd, conform de Handreiking Industrielawaai van VROM.
- d. Voor een solitaire bouwactiviteit in de stad geldt de beoordeling per activiteit.
- e. Voor die gebieden in de stad die in (intensieve) ontwikkeling zijn, geldt een cumulatieve beoordeling van het lawaai vanwege de bouwactiviteiten.
- f. Bij de beoordeling van de geluidsbelasting wordt de omgeving betrokken.
- g. Als beoordelingsniveau van de geluidsbelasting gedurende de dagperiode geldt de hoogste waarde van:
 - het equivalent geluidsniveau (L_{Aeq}) van de bouwactiviteiten,
 - het maximaal equivalent geluidsniveau van een dagperiode – 5dB(A).
- h. Als beoordelingsniveau van de geluidsbelasting gedurende de avond- of nachtperiode geldt het equivalent geluidsniveau van de bouwactiviteiten in de avond(en) of nacht(ten) waarvoor werktijdonthefing wordt gevraagd.
- i. De geluidsbelasting wordt getoetst aan de richtwaarde.
- j. De richtwaarde voor bouwlawaai gedurende een etmaalperiode is de hoogste waarde van:
 - het referentieniveau van het omgevingslawaai in de betreffende etmaalperiode,
 - de normwaarde voor de betreffende etmaalperiode, te weten: 50 dB(A) voor de dagperiode, 45 dB(A) voor de avondperiode en 40 dB(A) voor de nachtperiode.
- k. Er wordt vanuit gegaan dat er sprake is van geluidsoverlast als het beoordelingsniveau van het bouwlawaai, gemeten op de gevel, hoger ligt dan de richtwaarde voor de omgeving van de geluidsgevoelige objecten rond de bouwlocatie.
- l. In de belangenafweging bij geluidsoverlast spelen de etmaalperiode en de inspanning van de opdrachtgever/aannemer om hinder voor de omgeving te voorkomen een rol.
- m. Voor bijzonder geluidsgevoelige objecten in de omgeving worden 5dB(A) strengere waarden aangehouden dan hierna zijn gegeven voor geluidsgevoelig objecten.

7.1 Beoordeling bouwlawaai gedurende de dagperiode (07.00 uur – 19.00 uur)

De richtwaarde voor het beoordelingsniveau van het bouwlawaai gedurende de dagperiode wordt bepaald conform punt i. Bijna overal in Amsterdam zal het referentieniveau van het omgevingslawaai maatgevend zijn; een richtwaarde tussen 60 en 70 dB(A) is geen uitzondering.

1. Solitaire bouwactiviteiten – in de omgeving worden geen andere bouwwerkzaamheden voorzien.
 - a. Indien de bouwactiviteit minder dan een half jaar duurt, wordt op voorhand geen geluidsnorm voor het bouwlawaai gesteld.
De bevoegdheid van Burgemeester en Wethouders om aanwijzingen te geven, blijft daarbij evenwel onverminderd van kracht. Vooral in situaties waarbij (zeer) ernstige hinder – meer dan 15 dB(A) boven de richtwaarde – langer duurt dan een maand, moet aandacht besteed worden aan beperking van de hinder.
 - b. Voor langer durende bouwactiviteiten geldt het gestelde bij 2.
2. Langdurende solitaire bouwactiviteiten en cumulatief langdurende bouwactiviteiten (in gebieden in ontwikkeling).
 - a. Het bouwlawaai mag in beginsel de richtwaarde met niet meer dan 5dB(A) overschrijden.
 - b. Indien:
 - geluidarm wordt geheid en getrild,
 - geluidsarme aggregaten worden toegepast,
 - overige werktuigen voldoen aan het beginsel van ALARA, en
 - een onderbouwd onderzoeksrapport aanwezig is,

mag het bouwlawaai de richtwaarde met ten hoogste 10 dB(A) overschrijden.

7.2 Beoordeling bouwlawaai gedurende de avondperiode (19.00 uur – 23.00 uur)

Voor bouwactiviteiten gedurende de avondperiode is ontheffing nodig van Burgemeester en Wethouders.

- a. Indien de richtwaarde voor de avondperiode niet wordt overschreden, wordt ontheffing verleend.
- b. Indien de richtwaarde voor de avondperiode met ten hoogste 5 dB(A) wordt overschreden, wordt ontheffing verleend indien aantoonbaar:
 - geluidarm wordt geheid en getrild,
 - geluidsarme aggregaten worden toegepast, en
 - overige werktuigen voldoen aan het beginsel van ALARA.
- c. Indien de richtwaarde voor de avondperiode met ten hoogste 10 dB(A) wordt overschreden, wordt ontheffing voor ten hoogste twaalf avonden per jaar verleend indien aantoonbaar:
 - geluidarm wordt geheid en getrild,
 - geluidsarme aggregaten worden toegepast,
 - overige werktuigen ook voldoen aan het beginsel van ALARA, en
 - de bouwactiviteit om bouwtechnische redenen noodzakelijk is.

7.3 Beoordeling bouwlawaai gedurende de nachtperiode (23.00 uur – 07.00 uur)

Voor bouwactiviteiten gedurende de nachtperiode is ontheffing nodig van Burgemeester en Wethouders.

- a. Indien de richtwaarde voor de nachtperiode niet wordt overschreden, wordt ontheffing verleend.
- b. Indien de richtwaarde voor de nachtperiode met ten hoogste 5 dB(A) wordt overschreden, wordt ontheffing verleend indien aantoonbaar:
 - geluidarm wordt geheid en getrild,
 - geluidsarme aggregaten worden toegepast,
 - overige werktuigen ook voldoen aan het beginsel van ALARA, en
 - de bouwactiviteit om bouwtechnische redenen noodzakelijk is.
- c. Indien de richtwaarde voor de nachtperiode met ten hoogste 10 dB(A) wordt overschreden, wordt ontheffing voor ten hoogste twaalf nachten per jaar verleend indien:
 - de bouwactiviteit om bouwtechnische redenen strikt noodzakelijk is, en
 - uit een onderzoeksrapport blijkt dat redelijkerwijs uitvoerbare geluidsreducerende maatregelen geen of onvoldoende effect hebben.

7.4 Zaterdag, zondag en erkende feestdag

Voor bouwactiviteiten op zaterdag, zondag of een erkende feestdag is een ontheffing nodig van Burgemeester en Wethouders.

- Voor deze dagen worden de toegelaten waarden voor de bouwactiviteiten door de week aangehouden. De dagperiode wordt daarbij beperkt van 09.00 uur – 17.00 uur (de avond- en nachtperiode worden daardoor langer).

7.5 Beperking in de nabijheid van kerken en andere religieuze gebouwen

Voor bouwactiviteiten in de nabijheid van kerken of andere gebouwen voor de openbare eredienst in gebruik, wordt bij het verlenen van een ontheffing voor het werken buiten de

reguliere werktijden op alle dagen rekening gehouden met de voorschriften uit de Zondagswet. In een ontheffing wordt opgenomen dat het niet is toegestaan om gedurende de periode van dertig minuten voor de aanvang van de 'eredienst' tot dertig minuten na het einde van de 'eredienst' dusdanig geluid te produceren dat dit op een afstand van meer dan 200 meter van de bron hoorbaar is. Op zondag geldt dit verbod in elk geval tot 13.00 uur.

7.6 Afwijking van de toegelaten waarden

Indien de toegelaten waarden niet door middel van redelijkerwijs uitvoerbare maatregelen kunnen worden gehaald, kan op grond van een bestuurlijk afwegingsproces van deze waarden worden afgeweken. Hiervoor moet de noodzaak tot het afwijken van de toegelaten waarden door middel van zwaarwegende argumenten in een namens de opdrachtgever/aannemer uitgevoerd onderzoeksrapport worden onderbouwd. Factoren die in de afweging een rol spelen en waaraan in het onderzoeksrapport aandacht moet worden besteed, zijn:

- het maatschappelijk belang van de bouwactiviteit;
- de aard van werkzaamheden en het geluid;
- de mogelijke reducerende maatregelen, niet alleen aan de bron maar ook in de overdrachtszone en bij de ontvanger(s);
- de acceptabele beperkingen aan de bouwactiviteit, bijvoorbeeld van de werktijden (alleen werken in de randen van de nacht, zoals tot 02.00 uur of vanaf 04.00 uur);
- de duur van de bouwactiviteit, zoals n_1 avonden en/of n_2 nachten;
- de organisatorisch-technische noodzaak of de financiële noodzaak voor de bouwactiviteit;
- de communicatie naar de omgeving;
- compensatie naar de omgeving, zoals financiële tegemoetkoming of slaappleats elders;
- overige relevante (specifieke) factoren.

7.7 Circulaire Bouwlawaai

Indien bij het bouwen gedurende de dagperiode – rekening houdende met het cumulatief effect van andere aanwezige en/of nog te starten bouwactiviteiten in de omgeving – aantoonbaar voldaan wordt aan de aanbevolen toetsingsnormen uit de Circulaire Bouwlawaai, wordt geacht dat wordt voldaan aan de toegelaten waarden in deze richtlijn.

8. Andere hinderlijke werkzaamheden

Voor alle niet onder de Woningwet vallende werkzaamheden – zoals werkzaamheden aan de weg, de trambaan en de riolering, grondverzet, baggeractiviteiten en het reinigen van gevels door middel van gritstralen – kan een ontheffing op grond van artikel 4.13 of 5.5 van de APV benodigd zijn. Ook kan het zijn dat een zogenaamde 'opbreekvergunning' of 'objectvergunning' noodzakelijk is.

Voor diverse weg- en waterbouwkundige (civiele) werkzaamheden zal de mogelijk ondervonden geluidsoverlast met name gedurende de grondverzetwerkzaamheden optreden. Geluidsoverlast van gevelreiniging door gritstralen kan continu gedurende de werkzaamheden optreden.

Aan een ontheffing, opbrekvergunning of objectvergunning kunnen zo nodig door het bevoegd gezag voorwaarden worden verbonden om de hinder tot een minimum te beperken, bijvoorbeeld ten aanzien van het maximale geluidsniveau, de situering van de geluidsbronnen of de frequentie en tijden van gebruik. De richtlijn onder 7 kan hiervoor ook worden gebruikt.

Civiele werkzaamheden zijn meestal in het algemeen belang en zullen veelal uitsluitend in de dagperiode plaatsvinden. Veiligheid of het beperken van hinder voor het verkeer zijn redenen om civiele werkzaamheden in toenemende mate te verplaatsen naar de de avond- en nachtperiode en zelfs naar de weekeinden. Voor de civiele werkzaamheden kan ter voorkoming van ernstige hinder voor de omgeving een parallel worden getrokken met bouwactiviteiten.

Voor gevelreinigingswerkzaamheden bestaat er geen enkele aanleiding om deze te laten plaatsvinden buiten de dagperiode van 07.00 tot 19.00 uur. Niettemin kunnen de optredende geluidsniveaus zeer hoog zijn. Om die reden wordt gesteld dat voor de werkzaamheden welke korter duren dan twee weken, mag worden aangenomen dat ze geen ernstige hinder zullen veroorzaken. Deze benadering sluit aan bij het algemeen voor industrielaawaai gehanteerde criterium dat gedurende twaalf dagen per jaar mag worden afgeweken van de voor de overige dagen van het jaar gehanteerde normstelling. Als de werkzaamheden langer duren, mag zonder het treffen van geluid reducerende maatregelen (zeer) ernstige hinder voor de omgeving worden verwacht.

Er wordt van af gezien om deze niet onder de Woningwet vallende werkzaamheden vooraf te reguleren op hun geluidsuitstraling. Mochten er toch klachten ontstaan over de geluidsuitstraling van deze werkzaamheden, dan kan eventueel op grond van de APV alsnog regulerend worden ingegrepen. Het gedachtegoed achter de richtlijn onder 7 kan daarbij leidraad zijn.

9. Handhaving

Op basis van artikel 125 van de Gemeentewet, de Woningwet en de Algemene wet bestuursrecht kunnen Burgemeester en Wethouders de bouw stilleggen bij o.a. bouwen in afwijking van de bouwvergunning of in afwijking van de voorschriften van de Bouwverordening Amsterdam 2003 (BVA). Bij het niet naleven van de voorschriften in hoofdstuk 4 van de BVA gaat het om niet naleving van een directe normstelling en is er dus sprake van een overtreding.

Gelet op het gekozen instrumentarium is de handhaving van het gestelde in deze notitie primair een taak van het bouw- en woningtoezicht waarvan de buitendienstinspecteurs zijn belast met het toezicht op de naleving van de bij of krachtens de Woningwet gegeven voorschriften, waaronder de voorschriften uit hoofdstuk 4 van de BVA.

Gaat het om de toepassing van artikel 4.13 of 5.5 van de APV dan is het toezicht en de handhaving een taak voor de politie.

Zowel het bouw- en woningtoezicht als de politie kunnen gebruik maken van de diensten van de inspecteurs van de afdeling bedrijven of de geluidsspecialisten van de Dienst Milieu en Bouwtoezicht voor het verrichten van (specialistische) geluidsmetingen. Voor een concrete bepaling van specifiek benodigde maatregelen en het inschatten van de effecten zal de opdrachtgever/aannemer van het bouwwerk zelf dienen zorg te dragen.

Een methode om (indicatief) te kunnen aangeven of er sprake is van ernstige hinder, is de volgende:

Als het gemeten momentane geluidsniveau gemiddeld niet meer uitstijgt dan 10 dB boven de toegelaten waarde voor het bouwlawaai (volgens de richtlijn onder 7) en het maximale geluidsniveau (gemeten in de stand fast) niet meer uitstijgt dan 15 dB boven deze toegelaten waarde (hei- en trillingswerkzaamheden uitgezonderd), zal er in het algemeen aan de toegelaten waarde voor het equivalente geluidsniveau worden voldaan.

10. Slotopmerking

In hun vergadering op hebben Burgemeester en Wethouders ingestemd met deze notitie en vastgesteld de 'richtlijn handhaving bij bouwlawaai en verlening van werktijdonthefing'.